

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem v právní věci žalobců: **D. K.**, nar., státní příslušnost Ukrajina, t. č. bytem, Brno, zastoupené Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou, se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2016, č. j. OAM-831/ZA-ZA14-ZA14-2015,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- IV. Tlumočnickovi Mgr. A. I., CSc., bytem D. 901/9, B., **s e p ř i z n á v á** odměna za tlumočnický úkon ve výši 700 Kč, která mu bude vyplacena do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 24. 3. 2016 žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2016, č. j. OAM-831/ZA-ZA14-ZA14-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto, že žalobkyni se mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Obsah napadeného rozhodnutí

V napadeném rozhodnutí žalovaný předně shrnul obsah žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 24. 9. 2015, z níž vyplývá, že žalobkyně je státní příslušnicí Arménské republiky, arménské národnosti, vzděláním zdravotní sestra a vyznává víru apoštolské církve, přičemž žila v G. a nebyla nikdy členkou žádné politické strany ani organizace a nebylo proti ní nikdy vedeno trestní stíhání. Žalobkyně je svobodná a bezdětná. Vlast naposledy opustila dne 9. 9. 2015, přičemž do ČR letěla přes Moskvu. Potvrdila, že za svého pobytu v zahraničí spojení se zastupitelským úřadem své vlasti nenavázala a nikdy v minulosti nežádala o udělení mezinárodní ochrany. Z pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný zjistil, že se žalobkyně seznámila se svým snoubencem cca před dvěma lety přes sociální síť. Znal ji z fotek svých rodičů, kteří se zúčastnili stejné oslavy jako žalobkyně. Její snoubenec získal v ČR status uprchlíka. Poprvé se s ním setkala dne 9. 9. 2015, když ji se svými rodiči přivítal na letišti v Praze. Cestu a doklady k vycestování žadatelky pomohli zaplatit rodiče žalobkyně a snoubencova rodina. K cestě do ČR obdržela žalobkyně vízum s platností na 14 dnů, a měli tedy se snoubencem v plánu, že uzavřou do této doby sňatek. Nicméně to se nepodařilo, a proto žalobkyně požádala o azyl. Žádným jiným způsobem se nepokusila zlegalizovat svůj zdejší další pobyt. Rodinu snoubence žalobkyně zná, žijí všichni v ČR. Snoubenec nemůže přijet do Arménie, aby tam uzavřeli sňatek a žili tam, neboť získal statut uprchlíka v ČR.

Žalobkyně ve správním řízení navrhla výslech svého snoubence jako svědka a po seznámení se s podklady požádala o prodloužení lhůty pro vyjádření k podkladům a předložení oddacího listu. Žalovaný vycházel při posouzení podkladů pro rozhodnutí z toho, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenované je snaha získat legální oprávnění k pobytu v ČR z důvodu zdejšího pobytu jejího druhá, resp. manžela.

Žalovaný nejprve hodnotil důvody pro udělení azylu, přičemž vycházel kromě již zmíněných podkladů též z informací z CIS a materiálů z řízení o mezinárodní ochraně žadatelčina druhá č.j. OAM-1260/VL-10-2006. V průběhu správního řízení žalobkyně ještě předložila nájemní smlouvu prokazující, že žije nyní s rodinou svého manžela, s nímž podle svého tvrzení dne 21. 11. 2015 uzavřela sňatek. Žalovaný uvedl, že nepřikročil k provedení výslechu manžela žalobkyně jako svědka, neboť tento důkaz nepovažoval za nezbytně nutný k zjištění stavu věci. Žalovaný přitom nijak nerozporoval tvrzený vztah žalobkyně k jejímu manželovi, jeho délku a charakteristiku, a dodal, že jeho postavení je mu známo z jeho úřední činnosti. Výslech svědka by tak nepřinesl žádné nové poznatky. Z těchto důvodů také žalovaný nevyhověl žádosti o prodloužení lhůty k doložení oddacího listu a vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí.

Žalovaný zkoumal podmínky pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. a), a b) zákona o azylu, nicméně shledal, že by snaha o legalizaci dalšího pobytu v ČR kvůli zdejšímu pobytu jejího druhá, resp. manžela, pod výčet důvodů obsažených v těchto ustanoveních rozhodně nespadá. Žalobkyně ve svých prohlášeních sdělila, že jiný důvod pro odjezd z vlasti neměla, neboť žádné problémy tam neměla. Žalovaný přitom poukázal na výjimečnost institutu azylu a rozdílnost azylu jako specifického důvodu pro povolení k pobytu na území ČR, pročež jej nelze zaměňovat s jinými formami pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný tak dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a), b) zákona o azylu a azyl se jí neuděluje.

Dále se žalovaný zabýval podmínkami pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny a podle § 13 odst. 1 zákona o azylu, přičemž poukázal na to, že ve smyslu § 13 odst. 3 zákona o

azyly je předpokladem udělení tohoto typu azylové ochrany trvání manželství před udělením azyly azylantovi. Panu A. G., nar., st. příslušnost Arménská republika, byl udělen azyl podle § 14 zákona o azyly rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 12. 2009, č.j. OAM-1260/VL-10-PA03-R2-2006 (nabylo právní moci dne 12. 1. 2010). Žalovaný uzavřel, že jejich manželství rozhodně netrvalo před nabytím právní moci rozhodnutí o udělení azyly manželů žalobkyně. Tyto podmínky však žalobkyně nesplnila.

Z hlediska podmínek pro udělení humanitárního azyly ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azyly žalovaný uvedl, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu, nicméně z těchto okolností nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azyly podle § 14 zákona o azyly. Žalovaný shrnul skutková zjištění z řízení o udělení mezinárodní ochrany vedeného s jejím nynějším manželem a uvedl, že o deklarovaném vztahu mezi žadatelkou a jejím manželem nijak nepolemizuje. Konstatoval však, že pokud žalobkyně v zemi původu nepodnikla žádné kroky, na základě nichž by mohlo dojít k uzavření sňatku v ČR bezprostředně po jejím příjezdu, protože měla pouze krátkodobé vízum. Ačkoliv žalobkyně věděla, že bude chtít v ČR zůstat, nepodnikla ani žádné kroky k legalizaci svého dalšího pobytu v ČR. K odložení uzavření manželství žalobkyně vysvětlila, že na matrice jim bylo řečeno, že úmysl uzavřít sňatek musí nahlásit dva měsíce předem. Nový termín tedy po získání všech potřebných dokladů stanovila do konce měsíce října 2015, při seznámení s podklady potvrdila, že manželství dne 21. 11. 2015 s manželem uzavřela a že sdílí s manželem a jeho rodiči společnou domácnost. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyni nic nebránilo v tom, aby získala dlouhodobé vízum či povolení k pobytu v ČR nebo v jiné zemi, kde by spolu s manželem mohli legálně pobývat a naplňovat svůj soukromý a rodinný život. Jejich pobyt v ČR není pro společné soužití bezpodmínečně nutný. Na udělení humanitárního azyly není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit, avšak v případě žalobkyně takové skutečnosti nebyly shledány.

Dále se žalovaný zabýval otázkou splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, přičemž vycházel z podkladů založených ve správním spisu. K tomu žalovaný uvedl, že nepovažoval za nutné provést výslech svědka – manžela žalobkyně, neboť nijak nerozporoval tvrzený vztah k manželovi, jeho délku a charakteristiku. Tyto skutečnosti jsou žalovanému známy z jeho úřední činnosti. Proto též nevyhověl žádosti o prodloužení lhůty k doložení oddacího listu a vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí. Z hlediska jednotlivých forem doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že žalobkyni nehrozí v případě návratu do vlasti vážná újma uložením či vykonáním trestu smrti, ani nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, přičemž podle vlastních tvrzení žalobkyně tomu tak nebylo ani před jejím odjezdem. Žalovaný poukázal i na informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 12. 6. 2015, podle níž vážnou újmu nemůže žadatelka v případě návratu do vlasti utrpět ani z důvodu samotného podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyni nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) o azyly. Jelikož na území Ukrajiny neprobíhá ozbrojený konflikt, vyloučil žalovaný i naplnění podmínek § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azyly.

Žalovaný dále zkoumal, zda by případné vycestování žalobkyně představovalo rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žalovaný v tomto směru hodnotil její vztah k manželovi v souvislosti s ustanovením čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práva a základních svobod. Ani v kontextu institutu doplňkové ochrany nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že se klade důraz na ochranu rodinných vztahů skutečných a fungujících, nikoliv

vztahů formálních. Povinnost uložená státním v čl. 8 Úmluvy není povinností respektovat volbu cizinců usídlit se v té které zemi. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyni nic nebrání ve vyřízení dlouhodobého víza či povolení k pobytu, a to případně i po návratu do vlasti, kde jí nic nehrozí. Proto žalovaný uzavřel, že žalobkyně nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. K možnosti získání doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny žalovaný uvedl, že ze zjištěných skutkových okolností nevyplývá, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobkyně.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

V **žalobě** proti napadenému rozhodnutí žalobkyně namítala jednak nesprávné zjištění skutkového stavu věci a dále procesní pochybení žalovaného. V prvním žalobním bodě žalobkyně namítala, že žalovaný při svém rozhodování dostatečně nepřihlédl k tomu, že v důsledku postavení manžela žalobkyně A. G. (v okamžiku vycestování žalobkyně pouze „druhá“) nebylo možné, aby s ním uzavřela manželství v zemi jejich původu nebo tam společně žili. Žalovaný se dostatečně nevypořádal s postavením manžela žalobkyně, jakož ani mírou jeho integrace v ČR. Manžel žalobkyně žije v ČR již od roku 2001, má zde povolení k pobytu, jakož i jeho rodiče, kteří jsou občany ČR, a jeho sestra s rodinou. Má zde dlouhodobé pracovní zázemí, od roku 2010 podniká jako osoba samostatně výdělečně činná. Žalobkyně tvrdí, že její manžel s ní nemůže vycestovat a žít v Arménii, a nemohou ani žít jinde. Do soukromého a rodinného života v ČR se integrovala i žalobkyně. Důvody, pro něž žalobkyně opustila zemi původu, jsou tedy důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu. Žalobkyně dále soudí, že jsou v jejím případě stejně tak naplněny i důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb. Ve druhém žalobním bodě žalobkyně brojila proti postupu žalovaného, který o její žádosti o prodloužení lhůty k doložení oddacího listu a zároveň o přerušení řízení vůbec nerozhodl. Žalobkyně poukázala na ustanovení § 64 odst. 2 a 4 správního řádu a uvedla, že žádost o přerušení řízení ze dne 26. 2. 2016 nebyla podána účelově ke zneužití institutu přerušení řízení a způsobení průtahů řízení, přičemž současně nebylo v řízení o žádosti již dříve využito žádosti ve smyslu ustanovení § 64 odst. 2 správního řádu a nejedná se tak o opakovanou žádost. Tím, že žalovaný nepřerušil řízení ve smyslu § 64 odst. 2 správního řádu, zatížil své rozhodnutí vadou nezákonnosti, čímž vznikla žalobkyni újma. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému.

V doplnění žaloby ze dne 2. 5. 2016 žalobkyně označila důkazy ke svým žalobním tvrzením, kde navrhla zejména důkaz oddacím listem, který doloží dodatečně. K tomu vysvětlila, že oddací list jim měl být vystaven Pravoslavnou církevní obcí při chrámu sv. Václava, ale nebyl jim vydán z důvodu, že předložili k žádosti o uzavření sňatku doklad o způsobilosti k uzavření manželství starší 6 měsíců. Dále žalobkyně navrhla důkaz fotografií z církevního sňatku dne 21. 11. 2015, živnostenský list pana A. G., jeho povolení k pobytu a výslech svědka – manžela žalobkyně.

Z **vyjádření** žalovaného ze dne 3. 5. 2016 vyplývá, že žalovaný se neztotožnil se žalobní argumentací žalobkyně. Podle jeho názoru měla žalobkyně možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí a pro vyjádření k nim jí byla poskytnuta dostatečně dlouhá doba 15 dnů. V napadeném rozhodnutí pak žalovaný dostatečně srozumitelně a jasně vysvětlil, proč již lhůtu dále neprodloužil, a rovněž také, proč nevyhověl návrhu na výslech manžela žalobkyně a přerušení řízení. Žalovaný dospěl k jednoznačnému závěru, že žalobkyně ve své vlasti neměla žádné potíže relevantní z pohledu možného udělení mezinárodní ochrany a ani

v případě návratu jí nehrozí nebezpečí vážné újmy. V podrobnostech žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný trvá na svých závěrech ohledně humanitárního azylu a doplňkové ochrany. K námitce, že nepřerušil na žádost žalobkyně řízení podle § 64 odst. 2 správního řádu žalovaný odkázal na ustanovení § 26 zákona o azylu, které představuje speciální úpravu přerušení řízení ve věcech mezinárodní ochrany, a také na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

IV. Jednání

Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.

Krajský soud ve věci nařídil jednání, neboť žalobkyně nesouhlasila s projednáním věci bez nařízení jednání. Jednání se konalo dne 20. 2. 2017 za přítomnosti žalobkyně, její zástupkyně, zástupkyně žalovaného a tlumočníka do arménského jazyka Mgr. A. I. CSc., kterého krajský soud k žádosti žalobkyně ustanovil. Při jednání krajský soud shrnul obsah soudního a správního spisu vedených v této věci. Účastníci přednesli obsah svých procesních podání a setrvali na svých procesních stanoviscích.

Ze **správního spisu** krajský soud zjistil, že panu A. G. byla udělena mezinárodní ochrana ve formě humanitárního azylu ze zdravotních důvodů rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 12. 2009, které nabylo právní moci dne 12. 1. 2010. Dále jsou ve správním spisu založeny zejm. protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, který je v podstatné míře reflektován v napadeném rozhodnutí, výzva k seznámení se s podklady pro rozhodnutí a protokol o seznámení se s podklady ze dne 15. 2. 2016, z něhož vyplývá, že zástupkyně žalobkyně sdělila, že chce doplnit podklady a své vyjádření ve lhůtě 15 dnů. V této lhůtě žalobkyně doplnila nájemní smlouvu mezi rodinou G. a Statutárním městem Brnem o nájmu bytu na ulici Zahradníková 930. Žalobkyně dále požádala žádostí ze dne 26. 2. 2016 o přerušení správního řízení za účelem doložení dokladu – oddacího listu a o prodloužení lhůty k vyjádření se k podkladům. Na tuto žádost již nebylo ze strany žalovaného nijak reagováno. K dotazu soudu zástupkyně žalovaného uvedla, že jde podle jejího názoru o obvyklý postup, neboť žalovaný je vázán procesními lhůtami pro vydání rozhodnutí. Žalobkyně oproti tomu namítla, že je povinností žalovaného přerušit na žádost účastníka (žadatele) správní řízení, jelikož tak stanoví § 64 odst. 2 správního řádu. Žalovaný neměl potřebu ve věci shromáždit další podklady pro rozhodnutí. Žalobkyně dále navrhla doplnění dokazování, kde navrhla výslech svědka – manžela žalobkyně A. G., a dále navrhla, aby soud vyžádal od Ministerstva vnitra potvrzení o tom, že běží řízení o udělení státního občanství manželce žalobkyně. Dále ještě navrhla důkaz pak kopií výpisu ze živnostenského rejstříku k osobě A. G. a konečně výslech svědka.

Krajský soud dále provedl důkaz kopií oddacího listu vydaného matričním úřadem v Rosicích, okres Brno-venkov, podle něhož došlo dne 23. 7. 2016 mezi panem A. G. (nar.) a paní D. K. (nar.) k uzavření sňatku v R. č.p. 13, s tím, že jméno a příjmení manželů zní G. – G. Krajský soud dále k důkazu konstatoval i kopii výpisu ze živnostenského rejstříku k osobě A. G., z něhož vyplývá, že jmenovaný měl k datu 2. 5. 2016 zapsanou živnost s předmětem podnikání hostinská činnost. Další návrhy na provedení důkazů krajský soud zamítl. Účastníci se k zjištěnému skutkovému stavu vyjádřili, přičemž zástupkyně žalovaného připomněla existenci § 26 zákona o azylu, které je podle jejího názoru speciální k ustanovení § 64 odst. 2 správního řádu. K dotazu krajského soudu žalobkyně objasnila, že manželé museli nejprve vyřídit v Arménii potřebné doklady k uzavření manželství, načež následně došlo k uzavření civilního sňatku v ČR dne 23. 7. 2016. Žalovaný

však měl přihlídnout k tomu, že církevní sňatek byl mezi žalobkyní a panem G. uzavřen již ke dni 21. 11. 2015. Krajský soud po slyšení konečných návrhů ve věci přistoupil k rozhodnutí ve věci samé.

V. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.

1. Právní rámec přezkumu

Krajský soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného ze správního spisu a z doplnění dokazování při jednání dne 20. 2. 2017. Při posuzování věci měl přitom na zřeteli čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 tohoto ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „*úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU*“. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. červenci 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.

Právní rámec posouzení věci je obsažen v ustanovení § 14 zákona o azylu, podle něhož platí, že „*[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu*.“ Institut doplňkové ochrany je pak zakotven v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalobkyně spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí toliko v rozsahu, v jakém se vztahuje k vyhodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Podle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště*. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona mj. považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky [§ 14a odst. 2 písm. d) s.ř.s.]. Z tohoto důvodu se krajský soud zabýval pouze žalobkyní zpochybňovanou částí napadeného rozhodnutí týkající se posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany, přičemž považuje za vhodné stručně poznamenat z hlediska přezkumu eventuálních vad napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., že co do zbylých forem mezinárodní ochrany je napadené rozhodnutí řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodněno.

K výkladu ustanovení § 14 zákona o azylu krajský soud uvádí následující. Dotčené ustanovení je formulováno poněkud úsporně, což je pochopitelné i s ohledem na jeho účel, jímž je postihnout zcela specifické případy, za nichž by bylo nehumánní žadateli ochranu ve formě mezinárodní ochrany (azyly) neposkytnout. „*Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz).

Shora citované ustanovení je kombinací neurčitého právního pojmu („*případ zvláštního zřetele hodný*“) a správního uvážení („*lze udělit humanitární azyl*“), jak již ostatně dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72. Vzhledem ke kombinaci neurčitého právního pojmu a správního uvážení v dotčeném ustanovení je tak při jeho aplikaci nezbytné nejprve interpretovat neurčitý právní pojem „*případ hodný zvláštního zřetele*“ a posoudit jeho naplnění v konkrétní věci. Dojde-li správní orgán k závěru, že lze případ žadatele subsumovat pod zmiňovaný neurčitý pojem, přichází pak na řadu správní uvážení, v rámci něhož správní orgán rozhodne, zda bude humanitární azyl žadateli udělen či nikoliv (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27).

2. Zjištění skutkového stavu

K jednotlivým žalobním námitkám krajský soud uvádí následující. Stran zjišťování skutkového stavu ve správním řízení krajský soud se neztotožnil s námitkami žalobkyně, že měl být proveden důkaz výsledkem jejího manžela jako svědka. Žalovaný měl dostatek informací o jeho osobě z předchozího řízení vedeného ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž další informace získal z podkladů předmětného řízení (pohovor k žádosti, doložené podklady týkající se bydlení rodiny atd.). Proto krajský soud dospěl k názoru, že tento důkaz žalovaný provádět nemusel, aniž by došlo k jakémukoliv porušení zásady materiální pravdy (§ 3 správního řádu). Z obdobných důvodů ani krajský soud nevyhověl návrhu na provedení dokazování výsledkem pana A. G. v řízení před soudem.

Svébytnou skutkovou okolnost, která je zároveň neuralgickým bodem celé žaloby, představuje tvrzení žalobkyně o uzavření manželství mezi ní a jejím druhem A. G. Žalovaný vycházel z tvrzení, že manželství bylo uzavřeno před orgány pravoslavné církve v kostele sv. Václava dne 21. 11. 2015, nicméně poté jim nebyly vydány doklady o uzavření sňatku s odůvodněním, že nepředložili potřebné doklady, zejm. pak osvědčení matričního úřadu s potvrzením, že snoubenci splnili všechny požadavky stanovené zákonem pro uzavření manželství staré nejdéle 6 měsíců. Krajský soud k tomu podotýká, že pouze na základě tvrzení žalobkyně (příp. shodného s vyjádřením manžela) nelze ještě usoudit na to, zda tvrzený sňatek skutečně založil vztah manželství podle českého práva. K tomu soud poukazuje na ustanovení § 666 nového občanského zákoníku (účinného od 1. 1. 2014), které představovalo i k datu tvrzeného uzavření církevního sňatku žalobkyně (21. 11. 2015) platný a účinný právní rámec institutu manželství a podle něhož platí, že „*má-li být uzavřen církevní sňatek, musí snoubenci nejprve předložit oddávajícímu osvědčení vydané matričním úřadem, v jehož správním obvodu má být manželství uzavřeno. Osvědčení musí obsahovat potvrzení o*

tom, že snoubenci splnili všechny požadavky stanovené zákonem pro uzavření manželství. Od vydání tohoto osvědčení do sňatečného obřadu nesmí uplynout více než šest měsíců. Krajský soud provedl dokazování kopií oddacího listu, který prokazuje vznik manželství formou občanského sňatku konaného dne ... na adrese R. čp. 13. V tomto ohledu je třeba poukázat na ustanovení § 670 občanského zákoníku, podle něhož platí, že byl-li uzavřen církevní sňatek, nelze následně uzavřít občanský sňatek. Pokud žalovaný vycházel z toho, že žalobkyně a její druh uzavřeli manželství ke dni 21. 11. 2015, nešlo o najisto postavenou skutečnost, ale pouze skutečnost, o níž žalovaný vzhledem ke zjištěným okolnostem nepochyboval. Případné pochybnosti o ní by však ani výslech A. G. coby svědka nevyvrátil, nýbrž pouze předložení oddacího listu jako matričního osvědčení o uzavření sňatku. Nicméně krajský soud se ztotožnil ve výsledku s tím, že ani případné doložení uzavření manželství k tomuto datu (které ovšem žalovaný nijak nezpochybňoval) by skutečně nemohlo nic změnit na závěrech žalovaného ve vztahu k ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu, jak je dále podrobněji zdůvodněno. Vzhledem k prokázanému datu uzavření občanského sňatku k datu 23. 7. 2016 (tzn. až po nabytí právní moci napadeného rozhodnutí) by mohlo daleko spíše představovat novou skutečnost, kterou by mohl žalovaný znovu hodnotit v případě další žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to i vzhledem k další intenzifikaci rodinného života žalobkyně v ČR.

3. Průběh správního řízení

K námitce týkající se požadovaného přerušení řízení před žalovaným krajský soud uvádí, že se částečně s touto námitkou žalobkyně ztotožňuje, neboť tato má oporu v platném právu. Podle ustanovení § 9 zákona o azylu v rozhodném znění platilo, že „na řízení uvedená v § 8 písm. a), c) a d) se použije správní řád, s výjimkou ustanovení o doručování adresátům zdržujícím se v cizině, o úřední desce, o ustanovení opatrovníka osobám neznámého pobytu a osobám, které se zdržují v cizině, pokud se jim nedaří doručovat, a o ustanovení zástupce pro doručování, a dále ustanovení o umožnění nahlížení do spisu jiným osobám než účastníkům a jejich zástupcům, o ústním jednání, o vydání stejnopisu výroku rozhodnutí na požádání účastníka, o lhůtách pro vydání rozhodnutí, ustanovení o odvolacím řízení a řízení o rozkladu, ustanovení o přezkumném řízení, o obnově řízení a novém rozhodnutí.“ Podle ustanovení § 26 odst. 1 téhož zákona platí, že řízení lze usnesením přerušit, a to i opakovaně, jestliže a) účastník řízení byl vyzván, aby ve stanovené lhůtě odstranil vadu podání, nejdéle však na dobu 14 dnů, b) účastník řízení se nemůže řízení zúčastnit ze zdravotních nebo jiných vážných důvodů majících trvalejší povahu, a to na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však na dobu 90 dnů, nebo c) vzhledem k dočasně nejisté situaci v zemi původu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nebo v případě, že je žadatel o udělení mezinárodní ochrany osobou bez státního občanství, v zemi jeho posledního trvalého bydliště, nelze důvodně předpokládat, že bude rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany vydáno ve lhůtě podle § 27 odst. 1. Je-li řízení přerušeno podle odstavce 1 písm. c), běh lhůty pro vydání rozhodnutí se nestaví. Podle ustanovení § 64 odst. 2 správního řádu platí, že „v řízení o žádosti přeruší správní orgán řízení na požádání žadatele; jestliže je žadatelů více, může tak učinit jen za podmínky, že s přerušením souhlasí všichni.“

Krajský soud má za to, že ustanovení § 26 zákona o azylu, jakkoliv je vůči úpravě ve správním řádu speciální, zcela nenahrazuje působení ustanovení § 64 odst. 2 správního řádu, které navíc není § 9 zákona o azylu pro řízení o mezinárodní ochraně (viz § 8 písm. a) zákona o azylu) výslovně vyloučeno. Je třeba proto vykládat vztah těchto ustanovení tak, že § 64 správního řádu jako obecná právní úprava může doplňovat speciální právní úpravu v zákoně o azylu, je-li to v souladu s účelem a smyslem právní úpravy řízení o udělení mezinárodní ochrany. To znamená, že i žalovaný má povinnost postupovat v případě žádosti účastníka řízení o přerušení řízení tak, že posoudí jeho žádost z hlediska účelu řízení a z hlediska příp.

obstrukcí, které by jí mohly být sledovány, a vydá usnesení o tom, zda žádosti o přerušení řízení vyhověl, anebo nikoliv. Takto ovšem žalovaný v předmětné věci nepostupoval, neboť poté, co obdržel žádost o přerušení řízení, již žádné další úkony nečinil a přikročil rovnou k vydání napadeného rozhodnutí. V tom však dostatečně zdůvodnil, z jakého důvodu žádosti žalobkyně o přerušení řízení nevyhověl, neboť případné předložení dokladu o uzavření sňatku by na jeho rozhodnutí nic nezměnilo. Krajský soud má proto za to, že v posuzované věci nesprávný postup žalovaného nezpůsobil takovou vadu napadeného rozhodnutí, která by zakládala jeho nezákonnost, a to i vzhledem k jednoinstančnosti rozhodování žalovaného ve věcech mezinárodní ochrany. Případné vydání usnesení o zamítnutí žádosti o neprodloužení lhůty a o přerušení řízení, jež by podle přesvědčení krajského soudu bylo formálně správným postupem, by procesní situaci žalobkyně nijak nezlepšilo, neboť proti takovému usnesení by nebylo přípustné ani odvolání, ani rozklad (viz k tomu citovaný § 9 zákona o azylu). Jelikož nešlo o žádnou ze situací pokrytých ustanovením § 26 zákona o azylu, nýbrž subsidiárně použitelného § 64 odst. 2 správního řádu, je třeba přihlídnout i k účelu řízení o udělení mezinárodní ochrany, kde nelze poskytnout ochranu snaze účastníka řízení bez důležitého důvodu toto prodlužovat, byť by tomu tak bylo v rámci zákonných pořádkových lhůt (§ 27 zákona o azylu), které počítají i s možností svého prodloužení, a to mj. i z důvodu zjišťování skutkového stavu věci. Krajský soud uzavírá, že byť je napadené rozhodnutí stíženo vymezenou procesní vadou, nejde o takovou vadu, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.

4. Hodnocení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany

Z hlediska důvodů pro udělení azylu se krajský soud věcně nezabýval otázkou posouzení důvodů pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu). Pouze na okraj lze k výkladu tohoto ustanovení uvést, že jeho smysl a účel tkví v ochraně rodinného poměru existujícího před podáním žádosti o azyl, tedy poměru, který vznikl již v zemi původu žadatele o azyl, z čehož žalovaný zcela v souladu s účelem zákona vycházel a podle takto vyložené právní úpravy posoudil situaci žalobkyně. Ve vztahu k aplikaci ustanovení § 14 zákona o azylu (institut humanitárního azylu) krajský soud má za to, že správní úvaha žalované byla dostatečně zdůvodněna, a to zejména skutkovými důvody, a nedošlo tedy k porušení zákazu libovůle při rozhodování ani principu předvídatelnosti rozhodnutí žalovaného v obdobných věcech. Podle názoru krajského soudu skutečnost, že žalobkyně uzavřela manželství s panem A. G., který pobývá v ČR z titulu uděleného humanitárního azylu, není ve smyslu ustálené judikatury správních soudů typickou skutečností, kterou by bylo možno kvalifikovat pod pojem „*případ zvláštního zřetele hodný*.“ Žalovaný se dostatečně zabýval touto skutečností a vyhodnotil situaci žalobkyně jako neřešitelnou prostřednictvím institutu humanitárního azylu, což v napadeném rozhodnutí zdůvodnil. Zejména lze zdůraznit, že v případě žalobkyně nepřistupují k samotné existenci rodinného vztahu další skutečnosti (např. nezbytnost péče o manžela, vyživovací povinnost atd.). Manžel žalobkyně má v ČR dostatečné rodinné zázemí a je schopen sám se žít, obdobně žalobkyně má své rodinné zázemí v Arménii, kde rovněž měla práci. Správní úvaha žalovaného se tedy odehrávala v mantinelech skutkových zjištění plynoucích ze správního spisu a zároveň nijak nevybočila z mezí daných uznávanými principy právního státu. Na okraj věci krajský soud pouze připomíná, že není v jeho kompetenci výslednou správní úvahu žalovaného nijak nahrazovat. Z uvedených důvodů krajský soud neshledal námitky směřující proti posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu žalobkyni jako důvodné.

K žalobním námitkám směřujícím proti závěru žalovaného o neudělení doplňkové ochrany z důvodu zásahu do jejího soukromého a rodinného života, který je ČR povinna

chránit ve smyslu čl. 8 Úmluvy, neboť jde o její mezinárodní závazek (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, krajský soud uvádí následující. Předně lze v tomto ohledu v podstatné míře poukázat na argumentaci vztahující se k zjištěnému skutkovému stavu, která byla již předestřena k aplikaci institutu azylu. Dále krajský soud podotýká, že z judikatury Nejvyššího správního soudu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č.j. 2 Azs 66/2008) plyne, že „je třeba konstatovat v souladu s právní názorem vyjádřeným například v rozsudku NSS ze dne 28. 11. 2008, sp.zn. 5 Azs 46/2008 (publ. na www.nssoud.cz), že rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu ani doplňkové ochrany v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevyklučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však třeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR. V takovém případě tedy není ani relevantní důvod pro to, aby správní orgán rozhodující o azylu či správní soud přezkoumávající takové rozhodnutí upřednostňoval ve smyslu čl. 10 Ústavy ustanovení stěžovatelkou uváděného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Úmluvy o právech dítěte či jiných mezinárodních smluv zakotvujících právo na soukromý a rodinný život či základní práva dítěte před ustanoveními soudního řádu správního či zákona o azylu, neboť žádná kolize mezi těmito normami za daných okolností nenastává.“ Podle názoru krajského soudu je možno aprobovat úvahy žalovaného uvedené v napadeném rozhodnutí, že ČR není jedinou zemí, kde se může realizovat rodinný život manželů G., jakkoliv je zřejmé, že spolu nemohou žít v Arménii, neboť manžel žalobkyně má udělenou mezinárodní ochranu ve formě humanitárního azylu v ČR. Narušení zásady non-refoulement navíc v této věci nutně nehrozí, neboť žalobkyně může požádat o povolení dlouhodobého pobytu v ČR za účelem společného soužití rodiny ve smyslu § 42a odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že námitky žalobkyně směřující proti části napadeného rozhodnutí týkající se posouzení nároku na doplňkovou ochranu nebyly dále nijak konkretizovány, krajský soud se dále podrobněji tímto problémem nezabýval s tím, že napadené rozhodnutí je v tomto ohledu přezkoumatelné a oproti vzneseným žalobním námitkám zcela obстоjí.

VI. Závěr a náklady řízení

Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je ve výroku I uvedeno.

Výrok II o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobci nebyli v řízení úspěšní, pročež nemají právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, jak je ve výroku III tohoto rozsudku uvedeno.

Ve smyslu ustanovení § 58 odst. 2 s.ř.s. krajský soud rozhodl ve výroku III tohoto rozsudku o odměně tlumočníka ustanoveného usnesením zdejšího soudu ze dne 9. 2. 2017, č.j. 33 Az 5/2016 – 33. Ustanovenému tlumočnickovi z arménského jazyka Mgr. A. I., CSc. krajský soud přiznal tlumočné podle náročnosti a míry odborných znalostí potřebných k realizaci tlumočnického úkonu ve výši 700 Kč, a to ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 pol. 1 vyhl. č. 37/1967 Sb., v částce 350 Kč za jednu hodinu (tzn. celkem za dvě hodiny trvání jednání dne 20. 2. 2017). Náklady vynaložené na tlumočné platí stát (§ 59 odst. 2 s.ř.s.), a

proto krajský soud rozhodl o povinnosti vyplatit určenou odměnu za tlumočnický úkon za podmínek uvedených ve výroku IV tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. února 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph. D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová